

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ryszard Marchwicki
Sędziowie:	SSA Bogdan Wysocki (spr.) SSA Mikołaj Tomaszewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Katarzyna Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2018r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. S.**

przeciwko **S. M.**

o zapłatę

oraz sprawy

z powództwa wzajemnego **S. M.**

przeciwko **Z. S.**

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 listopada 2017r., sygn. akt IX GC 583/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach II.1. i 2. w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanego wzajemnego Z. S. na rzecz powoda wzajemnego S. M. kwotę 29.182,57 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy sto osiemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami, a od dnia 1 stycznia 2016r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 13 grudnia 2013r. do dnia zapłaty;**

b) **koszty postępowania z powództwa wzajemnego rozdziela między stronami stosunkowo, obciążając nimi w 75,77% powoda wzajemnego a w 24,23% pozwanego wzajemnego i z tego tytułu**

zasądza od powoda wzajemnego S. M. na rzecz pozwanego wzajemnego Z. S. kwotę 2.256 zł (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych);

2. w pozostałej części apelację powoda wzajemnego (pozwanego) oddala;

3. oddala w całości apelację powoda (pozwanego wzajemnego);

4. zasądza od powoda Z. S. na rzecz pozwanego S. M. kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym wywołanym apelacją powoda;

5. koszty postępowania odwoławczego wywołanego apelacją powoda wzajemnego rozdziela między stronami stosunkowo, obciążając nimi w 75,77% powoda wzajemnego a w 24,23% pozwanego wzajemnego i z tego tytułu zasądza od powoda wzajemnego S. M. na rzecz pozwanego wzajemnego Z. S. kwotę 632 zł (sześćset trzydzieści dwa złote).

Bogdan Wysocki Ryszard Marchwicki Mikołaj Tomaszewski

Sygn. akt I AGa 193/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 2 maja 2013 r. **powód Z. S.** wniósł o zasądzenie od **pozwanego S. M.** kwoty 409.828,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztów procesu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W dniu 4 grudnia 2013 r. pozwany złożył pozew wzajemny z żądaniem zapłaty kwoty 120.114,42 zł.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu

I. o zapłatę kwoty 409.828,16 zł z pozwu głównego:

1. oddalił powództwo,
2. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 14.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. kosztami stawiennictwa świadków obciążył strony w zakresie dotychczas przez nie poniesionym,

II. o zapłatę kwoty 120.114,42 zł z pozwu wzajemnego:

1. oddalił powództwo wzajemne,
2. zasądził od powoda wzajemnego na rzecz pozwanego wzajemnego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. kosztami stawiennictwa świadków obciążył strony w zakresie dotychczas przez nie poniesionym.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski:

Powód prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji odzieży pod nazwą Z. S. (...) Zakład Produkcji (...) we W..

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji odzieży wierzchniej pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) w C..

Wiosną 2012 r. strony spotkały się na T. (...) w P. i wstępnie umówiły się na współpracę przy szyciu zimowej kolekcji płaszczy dla powoda.

Na targi powód przygotował 25 modeli płaszczy, z których ostatecznie wybrał 15 sztuk, których uszycia podjął się pozwany. Powód po dokonaniu wstępnej kontroli jakości płaszczy uszytych przez pozwanego oraz wizytacji zakładu, wyraził chęć współpracy.

Na początku (...) córka pozwanego – O. W. wysłała powodowi wiadomość email, zawierającą ceny szycia poszczególnych modeli płaszczy, a następnie strony spotkały się w siedzibie zakładu pozwanego. Powód wraz z (...)– W. S., odpowiedzialną za przygotowanie wzorów, prototypów, technologii, produkcji, opracowanie harmonogramu produkcji – oglądali zakład pozwanego pod kątem sprostania uszycia ponad 1.800 sztuk płaszczy. Tego dnia powód przekazał pozwanemu projekt umowy o współpracy nr (...).

Projekt przewidywał m.in., że wynagrodzenie za wykonaną usługę zleceniodawca zapłaci zleceniobiorcy 50 % kwoty netto i VAT w terminie 30 dni od daty odbioru gotowych wyrobów, a pozostałe 50 % w terminie 60 dni od daty ich odbioru. W § 6 umowy przewidziano, że jeżeli wady nie dadzą się usunąć, albo zleceniobiorca nie usunie wad w wyznaczonym terminie, to zleceniobiorca pokryje wszystkie powstałe z tego tytułu straty. W § 7 projekt przewidywał zakaz powierzania wykonania umowy innym osobom bez zgody zleceniodawcy.

Ostatecznie strony na spotkaniu 12 lipca 2012 r. uzgodniły ceny szycia poszczególnych modeli:

1. IMPRESJA, ILUZJA, KLASYK, LIMERYK i JUROR – 72 zł/szt.,
2. DYGRESJA, DUBLER, EUREKA, LEGENDA, GAMBIT – 78 zł/szt.,
3. AWANGARDA, MODERN, MODERATOR – 84 zł/szt.,
4. ANONIM, (...) 90 zł/szt.

Strony ustaliły, że materiały niezbędne do produkcji, w tkaniny, a także tzw. trafaryty (rysunki techniczne, gdzie wskazany jest kierunek układania materiału, układ szablonów z tektury), podszewki, nici, guziki, klejonki powód przekazał pozwanemu 26 lipca 2012 r., ponieważ do końca lipca 2012 r. trwał urlop pracowników produkcji pozwanego. Od 1 sierpnia 2012 r. miały rozpocząć się prace nad produkcją pierwszych modeli, tj. MODERNA i ILUZZI. W tym czasie krojownia miała dokonać wykrojów płaszczy. Tkaniny i dodatki miały zostać dostarczone do 5 sierpnia 2012 r. z wyjątkiem tkaniny na płaszcz GAMBIT, która miała zostać dostarczona z W. na początku września 2012 r. Ostateczny termin na uszycie płaszczy to dwa miesiące od dostarczenia wszystkich materiałów, tj. do 5 października 2012 r.

W dniu 26 lipca 2012 r. powód przywiózł pozwanemu część tkanin i dodatków. Pozwany oświadczył powodowi, że nie podpisze umowy w kształcie przedstawionym z uwagi na zbyt długie terminy płatności wynagrodzenia, a ponadto powód nie przekazał jeszcze pozwanemu wszystkich tkanin, z których część była dopiero produkowana na zamówienie powoda we W..

W dniu 6 sierpnia 2012 r. powód przywiózł pozwanemu tkaniny i dodatki do modeli MODERATOR, (...), DUBLER, JUROR, EUREKA i (...). Część tkanin, za zgodą powoda, została od razu dowieziona do firmy (...), o której powód słyszał pozytywne opinie.

Po rozpoczęciu produkcji strony (w osobach poszczególnych pracowników) kontaktowały się głównie za pośrednictwem poczty email. Ze strony pozwanego występowała O. M. i A. G., a ze strony powodowej – W. S.. Ostatecznie strony na piśmie nie zawarły umowy o współpracy, a w trakcie realizacji umowy ustnej - już od początku sierpnia 2012 r. - wiele kwestii omawiały na bieżąco telefonicznie.

W połowie sierpnia 2012 r. powód uzyskał informację od pozwanego, że część produkcji przekazana zostanie do realizacji podwykonawcom pozwanego. W związku z powyższym powód kontaktował się niezależnie z poszczególnymi podwykonawcami, wysłał również do nich brakujące materiały:

- a) Przedsiębiorstwo (...) (T. W.) wykrawało modele płaszczy,
- b) J. O. (Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...)) – szył modele JUROR i częściowo EUREKA,
- c) W. M. (prowadząca działalność pod firmą (...)) - szyła modele DYGRESJA, EUREKA DUBLER i KLASYK.

Pozwany uprzedził też powoda, że warunkiem nawiązania współpracy będzie uzyskanie zabezpieczenia wiarygodności poprzez ubezpieczenie transakcji. Z uwagi na trudną sytuację finansową powoda, w dniu 8 sierpnia 2012 r. Towarzystwo (...) S.A. odmówiło ustalenia limitu kredytowego, wskazując na wysoki poziom długu powoda w relacji do kapitału własnego. W konsekwencji (...)r. strony zawarły umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie, na mocy której pozwany uzyskał zabezpieczenie roszczenia o zapłatę wynagrodzenia w postaci przewłaszczenia na niego wydanych mu materiałów do chwili wydania końcowego produktu powodowi, z zastrzeżeniem możliwości zatrzymania produktów o równowartości wymagalnych roszczeń pozwanego do powoda o zapłatę wynagrodzenia.

W sierpniu 2012 r. pozwany, a także niektórzy jego podwykonawcy zaczęli zgłaszać powodowi braki w dodatkach i materiałach, które stopowały produkcję. (...) produkcji w szwalni jest bowiem specyficzny – nawet jednodniowe opóźnienie w dostarczeniu materiałów potrafi spowodować tygodniowe opóźnienie w szyciu całej partii, bowiem pracownicy krojowni pracują na akord, a zatem jeśli jest przerwa w dostawie, to pracownicy zajmują się innym modelem i szyją tak długo, aż go skończą. Pozwany w sytuacji opóźnienia w dostawie jakiegoś dodatku wprowadzał do szycia ten model z listy płaszczy, do którego miał skompletowane wszystkie dodatki. Pozwany zgłaszał powodowi, że nie wszystkie materiały mu przekazano, w tym wałki z fiselinami nie były oryginalnie zapakowane z naklejką producenta z oznaczeniem metrażu.

Gdy powód nie podawał danych o tkaninie, to pozwany dokonywał obmiaru i sprawdzenia metrażu, jednak pozwany nie sprawdzał ilości nici i guzików. R. pierwszych modeli z listy – ILUZJI i MODERN – zostały wysłane pozwanemu w formie wiadomości email 27 lipca 2012 r. Ostateczną wersję płaszczy MODERN i MODERATOR z informacjami dla krojowni (które miały identyczny wykrój, a różniły się jedynie tkaniną) powód wysłał 9 sierpnia 2012 r. Hafty do płaszczy MODERN powód dostarczył pozwanemu 21 sierpnia 2012 r. Z uwagi na fakt, że modele MODERN i MODERATOR miały być krojone razem, bo różniły się tylko tkaniną, powód przekazał pozwanemu jeden trafaret. Ponieważ jednak do modelu MODERATOR brakowało tkaniny, pozwany wykorzystał trafaret i uszył najpierw model MODERN, wobec czego do modelu MODERATOR powód musiał dostarczyć nowy trafaret, co nastąpiło 11 października 2012 r. i szycie tego modelu nastąpiło dopiero w październiku 2012 r.

Pozwany zgłaszał braki materiałowe, w tym lamówek, haftów (które zdecydował się wykonywać powód). Jeszcze w sierpniu 2012 r. pojawił się problem z niemi – pozwany zgłaszał powodowi problem z rozkręcającymi się i pękającymi niemi typu (...) i prosił o możliwość ich zamiany na inny rodzaj. Część przekazywanych nici była ponapoczynana i niepełna metrażowo. Braki dotyczyły również skórek do szlufek oraz łańcuszków na wieszaki, poduszek reglanowych i skórek do tkanin. Pozwany skarżył się również na niejasne rysunki i modele, w tym haftów. Przerwy w produkcji spowodowane były również odsyłaniem podklejonych modeli do powoda, który nanosił hafty i odsyłał do dalszego szycia podwykonawcom. Bez haftu nie można było dalej szyć, płaszcz czekał na powrót haftowanych części.

W dniu 22 sierpnia 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze ILUZJA, natomiast 24 sierpnia 2012 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 12.201,60 zł - za uszycie 128 sztuk płaszczy ILUZJA, z terminem płatności 14 dni.

W dniu 3 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze DUBLER, natomiast 7 września 2012 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 21.021,93 zł - za uszycie 211 sztuk płaszczy DUBLER, z terminem płatności 14 dni.

W dniu 12 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze MODERN i EUREKA oraz 51 sztuk płaszczy JUROR, natomiast 17 września 2012 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 31.175,58 zł - za uszycie 226 sztuk EUREKI i 80 sztuk MODERN, z terminem płatności 14 dni.

Z uwagi na późną wieczorową porę (godz. 17-18) powód nie dokonał sprawdzenia płaszczy przez brakarkę, lecz nastąpiło ich przepakowanie przez pracowników powoda z auta do auta, a następnego dnia rano płaszcze rozwieszono do odbiorców. Sprawdzenie jednego płaszcza pod kątem wad trwa około 10 minut.

W dniu 18 września 2012 r. pozwany wydał powodowi resztę płaszczy JUROR, natomiast 18 września 2012 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 18.450 zł - za uszycie 200 sztuk płaszczy, z terminem płatności 14 dni.

W dniu 25 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze LEGENDA, natomiast 21 września 2012 r. wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 9.480,84 zł - za uszycie 94 sztuk płaszczy, z terminem płatności 14 dni.

W dniu 25 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze AWANGARDA, natomiast 25 września 2012 r. wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 10.593,99 zł - za uszycie 99 sztuk płaszczy, z terminem płatności 14 dni.

W dniu 29 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze (...), natomiast 28 września 2012 r. wystawił fakturę VAT nr (...), na kwotę 18.486,90 zł - za uszycie 159 sztuk płaszczy (...) i 3 płaszcze DUBLER, z terminem płatności 14 dni.

W II połowie sierpnia 2012 r. powód zaproponował pozwanemu, że przejmie klejenie płaszczy, aby przyspieszyć produkcję. Pozwany wysłał powodowi do klejenia model AWANGARDA, który powód w ciągu 3 dni podkleił, a następnie modele (...), ANONIM i IMPRESJĘ.

Ostatnie wzory do szycia pozwany otrzymał 29 września 2012 r. do modeli GAMBIT i IMPRESJA.

Od 21 września 2012 r. powód zaczął zgłaszać pozwanemu uwagi odnoszące się do nieprawidłowego klejenia w płaszczech EUREKA i JUROR. Wskazywał, że zgłaszali się do niego odbiorcy i zwracali uwagę na marszczenie się klejonki. Powód, po obejrzeniu 8 sztuk płaszczy EUREKA, które miał w magazynie stwierdził, że nastąpiło złe klejenie ze względu na ustawienie nieprawidłowych parametrów klejenia (temperatura, docisk i czas). W konsekwencji w klejonce robiły się bąble i wybrzuszenia. Klejonka odchodziła - zwłaszcza z przodu oraz przy stojce. Model EUREKA kleiła zarówno W. M., jak i J. O.. Problem z klejeniem dotyczył jedynie klejonki jasnej. W. S. skontaktowała się z W. M. (z firmy (...)) i z H. T. (szefową produkcji pozwanego), celem rozwiązania problemu z klejонką. Strony spotkały się w siedzibie pozwanego 25 września 2012 r. i powód poinformował, że naprawa w pełni płaszczy jest niemożliwa, poprawa klejenia ewentualnie spowoduje obniżenie gatunku do drugiego lub trzeciego.

Cena płaszcza drugiego gatunku jest niższa o 20 %, a trzeciego – o 40 % od ceny płaszcza w pierwszym gatunku. Powód zadeklarował, że dokona naprawy płaszczy (bowiem wedle niego pozwany nie ma takich możliwości ani pracowników o wystarczających do dokonania napraw kwalifikacjach), a następnie dokona kwalifikacji gatunkowej płaszczy. Powód zostawił w siedzibie pozwanego pięć płaszczy EUREKA, a ze sobą zabrał trzy sztuki aby uruchomić procedurę naprawczą.

Pod koniec września 2012 r. powód kleił model ANONIM i naprawiał płaszcze EUREKA i JUROR (zwrócone ze sklepów w ramach reklamacji) - poprzez doklejenie wadliwej klejonki żelazkiem. Naprawa jednego płaszcza zajmowała ok. 30 minut, zajmowała się tym jego pracownica – A. S. (1). Technika żelazka nie pozwalała wejść we wszystkie wadliwe miejsca, np. pod pachami i przy stojce.

Z powodem skontaktowała się W. M. z firmy (...) z informacją, że omyłkowo skroili 78 sztuk (ok. 70 % zamówienia) modelu płaszcza GAMBIT, było to krojenie „pod włos”. Po oględzinach dokonanych przez panią W. S. – wydała ona polecenie, że reszta płaszczy w tym modelu ma być również skrojona „pod włos”, aby nie było widać różnicy pomiędzy poszczególnymi egzemplarzami. Do dokrojenia pozostało wówczas 35 płaszczy.

Na początku października 2012 r. okazało się, że w modelu JUROR źle oznaczone były miejsca przyszycia guzików.

Usunięcie wady było proste, ale potrzebna była do tego maszyna do maszynowego szycia guzików, którą powód użył wcześniej pozwanemu. Powód poprosił o jej pilny zwrot.

6 października 2012 r., w sobotę o godz. 6.00 przyjechał do siedziby powoda J. O. – właściciel firmy (...), który szył na zlecenie pozwanego płaszcze JUROR. J. O. przyjechał samochodem osobowym. Pracownik powoda okazał mu kilka wadliwie wykonanych płaszczy – źle przyklejoną klejonek oraz miejsca szycia guzików.

Powód nie wydał mu płaszczy, ponieważ uzgodnił z pozwanym zmianę gatunku płaszczy na II lub III gatunek - po próbie ich wcześniejszej naprawy.

Pod koniec września 2012 r. odbiorcy powoda zaczęli składać reklamacje i zwracać mu płaszcze. Reklamacje dotyczyły zwłaszcza płaszczy EUREKA i JUROR. Z części reklamacji przyczyną zwrotu był „błąd w tkaninie”. W większości dokumentów dotyczących zwrotów nie wskazano przyczyny zwrotu.

Zwroty miały miejsce w dniach 4, 10 i 22 października 2012 r., 13, 16 i 19 listopada 2012 r., 18 i 20 grudnia 2012 r. Z uwagi na opóźnienie w dostarczeniu towaru, rezygnowali oni ze współpracy z powodem bądź żądali zmiany warunków współpracy.

8 października 2012 r. powód skierował do pozwanego pismo z żądaniem wydania uszytych płaszczy KLASYK, DYGRESJA i GAMBIT do 14 października 2012 r. Oczekiwał wydania tych płaszczy bez konieczności dokonywania zapłaty – zarówno za płaszcze, które chciał odebrać, jak i płaszcze wydane mu wcześniej. Twierdził, że 100 % wydanych mu płaszczy EUREKA (226 szt.) i JUROR (200 szt.) to wyroby wadliwe. Przyznał, że do 7 października 2012 r. odebrał od pozwanego 1.200 sztuk płaszczy. Wskazał też, że w przypadku dotrzymania przez pozwanego terminów wykonania – do 8 października 2012 r. - miałby środki uzyskane ze sprzedaży płaszczy i wówczas mógłby uregulować należności za drugą partię towaru.

17 października 2012 r. pozwany zgłosił do obioru modele KLASYK, ANONIM, DYGRESJA, LIMERYK.

19 października 2012 r. powód odebrał od pozwanego maszyny wcześniej mu używane. Domagał się rekompensaty za poniesione straty.

Pismem z 25 października 2012 r. powód oświadczył o odstąpieniu od umowy o uszycie płaszczy oraz wezwał pozwanego do odbioru płaszczy EUREKA i JUROR. Oświadczył, że w związku z odmową przyjęcia przez pozwanego wadliwych płaszczy EUREKA i JUROR składa oświadczenie o odstąpieniu od umowy z powodu istotnej wady w wykonaniu ww. płaszczy. Jednocześnie powód odstąpił od umowy z powodu wady płaszczy z modelu GAMBIT (skrojenie materiału pod włos). Odstąpił też od umowy co do płaszczy z modelu IMPRESJA – z uwagi na rażące przekroczenie terminu ich uszycia. Co do modeli KLASYK, ANONIM, DYGRESJA, LIMERYK i MODERATOR, powód oświadczył, że z uwagi na zgłoszenie ich do odbioru po terminie - odmówił dokonania odbioru z uwagi na niewykonanie zobowiązania w terminie i odstąpił od umowy o ich uszycie.

Do 31 sierpnia 2012 r. powód odebrał od pozwanego 128 sztuk płaszczy, a do 7 października 2012 r. – 1.200 sztuk płaszczy.

Pozwany z uwagi na brak płatności po stronie powoda, zatrzymał wyprodukowane przez siebie modele płaszczy MODERATOR, KLASYK, ANONIM, DYGRESJA, GAMBIT, LIMERYK oraz IMPRESJA.

Pismem z 29 października 2012 r. pozwany wezwał powoda do uiszczenia kwoty 121.410,84 zł tytułem niezapłaconych faktur VAT.

Pismem z 11 grudnia 2012 r. pozwany poinformował powoda o planowanej sprzedaży uszytych i zatrzymanych przez niego płaszczy w ilości 669 sztuk, na podstawie § 1 pkt 2 umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, do łącznej kwoty 121.410,84 zł.

Pozwany sprzedał ww. płaszcze (...) – O. M.-W. za łączną kwotę 69.046,05 zł.

Niesprzedane płaszcze nabywca przechowuje w magazynie pozwanego. Płaszcze oferowane są do sprzedaży w cenie 289 zł netto.

W ocenie Sądu Okręgowego w świetle dokonanych ustaleń faktycznych zarówno żądanie powoda jak i pozwanego – powoda wzajemnego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 409.828,16 zł tytułem odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania umowy przez pozwanego, której przedmiotem było uszycie przez pozwanego płaszczy na zlecenie powoda. Nienależyte wykonanie miało polegać na wadliwym wykonaniu części płaszczy oraz zwłoce w wykonaniu i wydaniu części płaszczy. Powód odstąpił od umowy w tychże częściach.

W sprawie poza sporem pozostawała kwestia współpracy stron w zakresie podjęcia się zrealizowania przez pozwanego na zamówienie powoda uszycia 1.874 sztuk płaszczy zimowych damskich. Niewątpliwie strony ostatecznie nie łączyła umowa pisemna, której pozwany nie podpisał z uwagi na niekorzystne dla niego zapisy, których nie akceptował. Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że strony łączyła umowa ustna o dzieło, o treści zaaprobowanej przez strony. Pozwany nie podpisał umowy w treści zaproponowanej przez powoda m.in. z uwagi na zapis § 5 odnoszący się do terminów płatności, który de facto miał na celu kredytować całe zamówienie powoda. W czasie trwania współpracy stron powód nie wspominał więcej o konieczności podpisania umowy, co ostatecznie nie nastąpiło. Powód nie uzależnił podjęcia współpracy od podpisania umowy. Pozwany z kolei wystawiał faktury VAT za uszycie poszczególnych partii płaszczy z 14 dniowym terminem płatności, których powód w żaden sposób nie kwestionował. Sąd uznał zatem, że strony zgodziły się na taki sposób płatności wynagrodzenia pozwanego.

Podobna sytuacja ma miejsce z harmonogramem wykonania poszczególnych modeli płaszczy zleconych do uszycia pozwanemu. Powód przedstawił wprawdzie harmonogram prac ilościowy wraz z terminami realizacji, jednakże stosowny aneks nie został przez strony podpisany. Sąd przyjął zatem, że harmonogram miał charakter pogładowy i wstępny, a termin rozpoczęcia prac nad poszczególnymi modelami płaszczy uzależniony był od skompletowania wszystkich niezbędnych elementów do uszycia wszystkich sztuk danego modelu: tkaniny, haftów i wszystkich dodatków oraz szablonów i niezbędnych wskazówek do wykonania.

Powód zarzucał pozwanemu, że szył modele w dowolnej kolejności, podczas, gdy powód miał zakontraktowane dostawy do swoich odbiorców i kolejność miała dla niego duże znaczenie. Podkreślić jednak należy, co wynika zwłaszcza z zeznań świadków oraz licznych wiadomości email wysyłanych przez pracowników pozwanego do powoda, że materiały, które miały służyć do uszycia płaszczy, nie były skompletowane i wysłane pozwanemu w sposób zupełny. Powód już w pozwie oświadczył, że materiały do szycia będzie wysyłał pozwanemu stopniowo, po kolei, po zasygnalizowaniu przez pozwanego gotowości do szycia kolejnego modelu. Tymczasem pracownicy pozwanego wysyłali powodowi liczne wiadomości email z zapytaniem o brakujące dodatki, brakujące nici, o nieczytelne wzory itp. Opóźnienie z realizacją harmonogramu wskazanego przez powoda zaczęło się już od początku prac nad płaszciami – z harmonogramu wynika, że model MODERN miał być uszyty przez pozwanego do 20 sierpnia 2012 r., podczas, gdy tego właśnie dnia pracownica pozwanego – A. G. – wysłała do powoda wiadomość email z pytaniem, kiedy pozwany otrzyma hafty do płaszczy MODERN, które miał dostarczyć powód. Ostatecznie w terminie wskazanym w harmonogramie został uszyty płaszcz ILUZJA.

Zgłoszone przez powoda żądanie zasądzenia od pozwanego odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy o dzieło, należało uznać za bezzasadne.

W pierwszej kolejności Sąd rozważył uprawnienia powoda z tytułu rękojmi za wady dzieła, na podstawie art. 637 k.c. Przepis ten został wprawdzie uchylony przez art. 44 pkt 34 pr. kons. Ustawa o prawach konsumenta weszła w życie 25 grudnia 2014 r. Zgodnie z art. 51 pr. kons. do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem art. 637 k.c. w poprzednim brzmieniu znajdował zastosowanie do uprawnień i obowiązków stron z tytułu wad dzieła, które powstało w wykonaniu umowy zawartej przed 25 grudnia 2014 r. (także w przypadku wydania dzieła lub ujawnienia się wady po tej dacie). W sprawie znajdzie zastosowanie przepis art. 637 k.c., albowiem współpraca pomiędzy stronami miała miejsce w miesiącach lipiec - październik 2012 r. Jeżeli wada dzieła jest usuwalna, zamawiający może wyznaczyć na podstawie art. 637 § 1 k.c. przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin do usunięcia wady.

Jeżeli termin ten upłynie bezskutecznie, zamawiający może nie przyjąć naprawy. Zgodnie z art. 637 § 2 zd. 2 k.c. może on wtedy odstąpić od umowy o dzieło, jeżeli wady są istotne, a jeżeli wada nie jest istotna, zamawiający może jedynie żądać odpowiedniego obniżenia wynagrodzenia należnego przyjmującemu zamówienie. Ponadto, w wypadku wad usuwalnych, przewidziane w art. 637 § 2 k.c. uprawnienie do odstąpienia od umowy o dzieło, względnie żądania obniżenia wynagrodzenia, jeżeli wada jest nieistotna, przysługują zamawiającemu jeżeli: 1) przyjmujący odmówi usunięcia (naprawy) wady usuwalnej, uzasadniając odmowę nadmiernymi kosztami (do czego jest uprawniony na mocy art. 637 § 1 in fine k.c.); 2) z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie jest w stanie w wyznaczonym przez zamawiającego odpowiednim terminie usunąć wady.

Jeżeli wada dzieła jest nieusuwalna, zamawiającemu przysługują uprawnienia określone w art. 637 § 2 zd. 1 k.c. Możliwość skorzystania z tych uprawnień zależy od tego, czy wada nieusuwalna jest istotna, czy też nie. Jeżeli wada jest istotna, zamawiający może odstąpić od umowy o dzieło. Zgodnie z orzecznictwem SN, wady istotne to wady, które czynią dzieło niezdatnym do zwykłego użytku, albo które sprzeciwiają się wyraźnej umowie (wyrok SN z 6.10.2006 r., V CSK 198/2006, L.). Wada istotna może mieć nie tylko wymiar funkcjonalny, ale także estetyczny (K. Kołakowski, [w:] Bieniek, Komentarz. Zobowiązania, 2011, t. II, art. 637, teza 3). Wadą istotną dzieła może być zarówno wada usuwalna, jak i nieusuwalna (wyrok SN z 8.01.1999 r., I CKN 957/97, OSN 1999, Nr 7-8, poz. 131).

Zgodnie z treścią art. 638 k.c., jeżeli z artykułów poprzedzających nie wynika nic innego, do rękojmi za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Zgodnie zatem z art. 563 k.c. § 1 kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy, jeżeli nie zawiadomi sprzedawcy o wadzie w ciągu miesiąca od jej wykrycia, a w wypadku gdy zbadanie rzeczy jest w danych stosunkach przyjęte, jeżeli nie zawiadomi sprzedawcy o wadzie w ciągu miesiąca po upływie czasu, w którym przy zachowaniu należytej staranności mógł ją wykryć.

Jednakże przy sprzedaży między osobami prowadzącymi działalność gospodarczą utrata uprawnień z tytułu rękojmi następuje, jeżeli kupujący nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu.

12 września 2012 r. pozwany wydał powodowi płaszcze MODERN i EUREKA oraz 51 sztuk JURORA. Zarówno powód, jak i W. S. przyznali, że z uwagi na późną wieczorową porę (godz.17-18) powód nie dokonał odbioru technicznego płaszczy przez brakarkę, ponieważ siedziba pozwanego była już zamknięta, lecz nastąpiło przepakowanie płaszczy przez pracowników powoda z auta do auta, a następnego dnia rano płaszcze rozwieszono do odbiorców. Sprawdzenie jednego płaszcza pod kątem wad trwa około 10 minut. Pierwsze sygnały o wadach płaszczy EUREKA i JUROR powód zgłosił pozwanemu 21 września 2012 r. w wiadomości email. Powód zasygnalizował pozwanemu, że odbiorcy płaszczy skarżą się na złe wykonanie płaszczy, którego powodem jest nieprawidłowe klejenie. Nie ulega wątpliwości, że powód miał obowiązek w pierwszej kolejności dokonać sprawdzenia odebranych od pozwanego pod kątem potencjalnych wad i w razie ich stwierdzenia sporządzić odpowiedni protokół odbioru i niezwłocznie poinformować o powyższym pozwanego. Tymczasem powód odebrał płaszcze bez udziału wykwalifikowanej brakarki, po ciemku, działając w

zaufaniu do pozwanego. O wadach poinformował pozwanego dopiero 21 września 2012 r. Uznać zatem należało, że powód utracił uprawnienia z rękojmi.

Ponadto z treści art. 637 § 1 k.c. wynika, że obowiązkiem powoda było umożliwienie pozwanemu usunięcie wad, o ile miały one charakter wad usuwalnych. W ocenie Sądu kwestia usuwalności wad nie jest sporna w sprawie, co wynika zarówno z działań powoda - zmierzających do usunięcia wadliwie sklejonej klejonej klejonej, jak i zeznań świadków, w tym A. S. (2), krawcowej pracującej dla powoda, która naprawiała płaszcze.

Tymczasem powód od 26 września 2012 r. do 6 października 2012 r. naprawiał płaszcze we własnym zakresie, nie wzywając pozwanego do usunięcia wad. Dopiero 19 października 2012 r. zawiózł wadliwe płaszcze w liczbie około 300 sztuk (EUREKA i JUROR) do pozwanego – ale nie z żądaniem naprawy lecz z żądaniem „rozpatrzenia reklamacji i naprawienia szkody”. Płaszczki tych pozwany nie przyjął.

Kolejnym krokiem prawnym powoda było odstąpienie od umowy 25 października 2012 r. i wezwanie pozwanego do odbioru płaszczy EUREKA i JUROR. Powód oświadczył, że w związku z odmową przyjęcia 19 października 2012 r. wadliwych płaszczy EUREKA i JUROR odstępuje od umowy z powodu istotnej wady w wykonaniu ww. płaszczy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wedle podstawowej reguły wyrażonej w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powód wymaganiami tym nie sprostał. Uzasadniając swoje twierdzenia o wadzie istotnej w postaci nieprawidłowego klejenia powód stwierdził, że błędy mają swoją przyczynę w niewłaściwie dobranych parametrach klejenia (temperatura, czas, docisk) jak i nieprzebrzeganiu wilgotności podklejanej tkaniny. Powód powołał się m.in. na opinię prywatną, sporządzoną przez M. H. – biegłego sądowego z B. z zakresu towaroznawstwa. Powyższy dokument stanowił opinię prywatną strony, a zatem ocenić ją można było jedynie jako element twierdzeń i stanowiska powoda.

Tymczasem pozwany zaprzeczył, co potwierdziła świadek W. M., aby wady płaszczy EUREKA i JUROR wynikały z wadliwej technologii.

Zdaniem pozwanego wynikały one z wadliwej klejonej, gdyż inne klejonej użyte do pozostałych modeli płaszczy przykły się bez żadnych problemów, a zatem nie mógł to być ani błąd pracowników ani użytej technologii. Powód jednak swoich zarzutów nie wykazał. Wiadomości specjalne powinny przekraczać możliwości percepcyjne i wiedzę przeciętnego człowieka o wykształceniu ogólnym. Zdobycie tego typu wiadomości wymaga wykształcenia specjalnego dla danej dziedziny albo wykonywania w tej dziedzinie określonego zawodu. Biegły powinien posiadać znaczne doświadczenie zawodowe, szersze niż przeciętnie występujące w zawodzie. W ocenie Sądu w zakresie wykazania wadliwej technologii klejenia klejonej przez pracowników pozwanego i podwykonawców konieczne było zastosowanie wiadomości specjalnych.

Jak wynika z prywatnej opinii, wykonanej przez M. H., badaniu poddano jedynie dwie sztuki płaszczy. Sporne jest ile sztuk płaszczy wykonano z wadą. Nie jest wiadome, czy na płaszcach przedstawionych mu do opinii któraś ze stron podjęła próbę naprawy, tj. ponownego klejenia, czy też nie. Ww. do wydania opinii bazował na informacjach pozyskanych przez powoda. Opinia nie jest stanowcza, lecz zawiera wiele założeń i przypuszczeń. Z opinii nie wynika też by wady były nieusuwalne.

Powód odstąpił od umowy z powodu wadliwych płaszczy z modeli EUREKA i JUROR w ilości - 114 sztuk wadliwych płaszczy z modelu JUROR i 169 sztuk z modelu EUREKA. Powód przedłożył dowody zgłaszania reklamacji przedsprzedażowych oraz zwrotów towarów. Podkreślić jednak należy, że z większości dokumentów załączonych do pozwu nie wynika, z jakiego powodu nastąpił zwrot płaszczy. Jedynie w jednym przypadku wskazano jako przyczynę „błąd w tkaninie” (co nie było powodem odstąpienia od umowy). Pozostałe przypadki zwrotów nie są wskazane. Udokumentowano zwroty 29 sztuk płaszczy EUREKA i 17 sztuk płaszczy JUROR. Z kolei korekty faktur dotyczą 28 sztuk płaszczy EUREKA i 42 sztuk płaszczy JUROR, czyli inne ilości niż udokumentowane zwroty i inne ilości niż dotyczy odstąpienie od umowy z powodu wadliwego wykonania. Zauważyć również należy, że zwroty płaszczy następowały zarówno w październiku, listopadzie oraz grudniu 2012 r., a powód od umowy odstąpił już

w październiku. Powód wyjaśniał również, że wystawiał korekty faktur VAT, jeżeli wadliwe płaszcze zostały już sprzedane odbiorcom. Jednocześnie powód dołączył jako dowody dwie korekty wystawione do tej samej faktury (...), lecz obejmujące inne kwoty. Zwroty i korekty dotyczą też pojedynczych modeli płaszczy (...), MODERN i ILUZJA. Przyczyna ich zwrotu nie jest znana.

W zakresie umowy o dzieło, odmiennie niż przy umowie sprzedaży, zamawiającemu nie służy prawo wyboru uprawnień z tytułu rękojmi i przysługujące mu uprawnienie jest wyznaczone rodzajem wady przedmiotu dzieła. W ocenie Sądu, powód utracił uprawnienie z rękojmi, albowiem nie zbadał płaszczy odebranych od pozwanego i nie zawiadomił niezwłocznie o wadach. Ponadto powód nie wykazał wadliwości w szyciu płaszczy w modelu GAMBIT (strona powodowa – po zgłoszeniu problemu skrojenia tych płaszczy pod włos w ilości 78 sztuk, poleciła kontynuowanie takie samego krojenia co do pozostałych 35 sztuk, uznała zatem, że nie jest to wada), a także wadliwej technologii klejenia klejówki zastosowanej przez pozwanego w płaszczech JUROR i EUREKA.

Kontraktowe zasady odpowiedzialności odszkodowawczej statuuje art. 471 k.c. Zgodnie z treścią art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Dokonując wykładni ww. przepisu stwierdzić trzeba, że koniecznymi przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika są: istnienie zobowiązania umownego, niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez niego obowiązków umownych, poniesienie przez wierzyciela szkody w określonej wysokości, istnienie adekwatnego związku przyczynowego między niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania, a tą właśnie szkodą.

Z kolei zgodnie z art. 477 § 1 k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

Ogólnie rzecz ujmując strona powodowa, aby uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie, winna wykazać dochodzone roszczenie tak co do samej zasady, jak i wysokości. Innymi słowy, niezbędne jest przedstawienie przez stronę powodową twierdzeń uzasadniających okoliczności faktyczne będące podstawą żądania i jego wysokości oraz wskazanie dowodów na poparcie tych twierdzeń. Natomiast rzeczą strony pozwanej jest wykazanie (powołanie twierdzeń i dowodów) niweczących prawo wywodzone przez stronę powodową. Zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232; art. 3 k.p.c.; art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia sprawy. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń utraci zatem korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem.

W opartym na zasadzie kontrydiktoryjności procesie cywilnym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy. Sąd nie jest też zobowiązany do zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobligowany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że obowiązek wykazania wystąpienia ww. przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika obciążał w całości powoda, gdyż to on wywodził z nich korzystne dla siebie skutki prawne w postaci powstania po jego stronie uprawnienia do domagania się zasądzenia od pozwanego odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania. Dla przyjęcia odpowiedzialności dłużnika za szkodę konieczne jest przy tym wykazanie zaistnienia wszystkich wynikających z art. 471 k.c. przesłanek jego odpowiedzialności łącznie.

W ocenie Sądu, w rozpoznawanej sprawie, powód nie sprostął nałożonemu na niego przez art. 6 k.c. obowiązkowi dowodowemu. W literaturze podkreśla się, że po powstaniu stosunku zobowiązaniowego wierzyciel ma prawo oczekiwać, iż dłużnik spełni obciążające go świadczenie, a więc, że ten zachowa się zgodnie z treścią zobowiązania, zaspokajając jednocześnie określony w jego treści interes wierzyciela. Brak spełnienia świadczenia oznacza niewykonanie zobowiązania. Zgodnie z art. 355 § 1 i 2 k.c. dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność) a należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Ustalenie dołożenia należytej staranności polega na porównaniu zachowania ocenianej osoby ze wzorem prawidłowego zachowania w podobnych warunkach. Przy nienależytym wykonaniu zobowiązania świadczenie jest wprawdzie spełnione, lecz nie jest ono prawidłowe, gdyż odbiega w większym lub mniejszym stopniu od świadczenia wymaganego. Następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania jest najczęściej powstanie szkody. Z powyższego wynika, że odpowiedzialność kontraktowa oparta jest zasadniczo na winie dłużnika i to winie domniemanej.

Powód nie wykazał, aby do nienależytego wykonania zobowiązania doszło z winy pozwanego. Niewątpliwie klejonka na płaszczach EUREKA i JUROR wykazywała wady, przyznał to również pozwany. Jednakże strony diametralnie różniły się w kwestii ich przyczyn. Zdaniem Sądu twierdzenia powoda, że przyczyną było nieprawidłowe wykonanie czynności klejenia przez pozwanego i jego podwykonawców, okazały się gołosłowne. Stwierdzenie tego faktu wymagało wiadomości specjalnych. Stosownego wniosku jednakże powód – działający przez profesjonalnego pełnomocnika – nie złożył. Powód nie zdołał udowodnić czy ewentualna wadliwość płaszczy EUREKA i JUROR wynikała z wadliwej technologii wykonania, czy z wad dostarczonego przez niego materiału. Nie udowodnił też ile płaszczy było wadliwych. Powód wskazywał różną ilość płaszczy jako wykonaną wadliwie – podawał liczbę 426 sztuk, a w pozwie 283 sztuki. Podał też, że 19 października 2012 r. przerwał wykonywanie napraw zawiózł wadliwe płaszcze – w ilości 300 sztuk – do pozwanego. Z materiału dowodowego jednak nie wynika by w tej dacie powód miał na stanie 300 sztuk płaszczy EUREKA i JUROR. Jak twierdził bowiem – niekonsekwentnie – płaszcze były u jego odbiorców, nie odebrał jeszcze wówczas wszystkich zwrotów. Reasumując twierdzenia powoda co do ilości wadliwie wykonanych płaszczy pozostały gołosłowne.

Jako wadliwie wykonane, poza modelami EUREKA i JUROREM powód wskazał płaszcze modelu GAMBIT. Płaszcze te uszyte były ze specyficznej szorstkiej tkaniny z krótkim włosiem. Płaszcze tego modelu krojone były przez pracowników podwykonawcy pozwanego, firmy (...).

Płaszczy zamówionych w tym modelu było 113 sztuk. Po wykrojeniu 78 sztuk podwykonawca zorientował się, że krojenie nastąpiło „pod włos”. Po konsultacji, W. S. nakazała pozostałe modele skroić w identyczny sposób. Świadek zeznała, że był to wybór mniejszego zła, gdyż płaszcze będą mniej trwałe, jednak przyznała, że nakazała pracownikom podwykonawcy kroić wszystkie płaszcze GAMBIT w taki sam sposób, jednolicie. Tym samym powód nie był uprawniony do powoływania się na wadę produktu, skoro został on wykonany zgodnie z jego wytycznymi. Podkreślić również należy, że świadkowie, w tym T. W. zeznali, że co do tego modelu brak było instrukcji krojenia tkaniny. Biorąc zatem pod uwagę powyższe zarzut nieprawidłowego wykonania zobowiązania przez pozwanego jest w tym zakresie również niezasadny.

Poza nieudowodnieniem przez powoda faktu nienależytego wykonania przez pozwanego obowiązków umownych, brak było w sprawie wykazania poniesionych przez powoda szkody w określonej wysokości oraz zaistnienia adekwatnego związku przyczynowego między niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania, a tą właśnie szkodą. Powód co prawda przedstawił wyliczenie znajdujące się na k. 415, niemniej nie sposób uznać, że wykazał w trakcie procesu, iż szkodę w takiej wysokości poniósł.

Szkodą, jak słusznie wskazał pozwany, jest uszczerbek, jakiego w swych dobrach lub interesach doznała określona osoba, jeśli są to dobra lub interesy prawnie chronione i co do których z mocy obowiązujących norm istnieje obowiązek jej naprawienia. Całkowicie niezasadne jest w tym kontekście ujęcie w zestawieniu kosztu przygotowania kolekcji na sezon jesienno-zimowy. Powód wyjaśnił, że w kosztach wytworzenia ujęte są koszty własne: projektowania, przygotowania prototypu, koszt szablonu. Jest to forma nakładu na przyszły zysk i powód przygotowywał 25 sztuk

modeli płaszczy na targi odzieżowe. Powód zatem przygotowałby i poniósł koszty przygotowania prototypu i modelu każdego płaszcza niezależnie od współpracy z pozwanym, a zatem domaganie się zwrotu w tym zakresie od pozwanego jest całkowicie niezasadne.

Prawidłowe ustalenie wysokości szkody wymagało wzięcia pod uwagę obu ww okoliczności, przy czym zgodnie z art. 6 k.c. wykazanie wysokości szkody obciążało stronę powodową, gdyż to ona wywodziła z nich skutki prawne w postaci powstania po jej stronie uprawnienia do domagania się od pozwanego odszkodowania w kwocie dochodzonej pozwem. Powód na okoliczność wysokości szkody nie zaoferował - ponad wskazane wyżej zestawienie strat żadnego dowodu, który mógłby doprowadzić do ustalenia faktycznej wysokości szkody poniesionej przez pozwanego. Z całą pewnością jako przedmiotowych dowodów nie można zakwalifikować dokumentów zwrotów płaszczy przez odbiorców powoda. Powód bowiem sam przyznał, że załączył do pozwu wszystkie zwroty, które dotarły do niego, a wśród nich mogły być również zwroty innego rodzaju, niż z powodu wad płaszczy. Część płaszczy - których powód nie dostarczył w terminie swoim odbiorcom - nie była w ogóle szyta przez pozwanego. Nie sposób zatem dokonać rozróżnienia, które zwroty wynikały z powodu wad płaszczy, a które z innych powodów.

Całkowicie niewykazane jest również roszczenie powoda o zapłatę kwoty 84.761 zł tytułem zwrotu równowartości niezwróconych przez pozwanego elementów dodatkowych jak: podszewki, klejonki, ocieplenia, guziki, szablony robocze, wzory i niewykorzystane materiały. Powód oparł roszczenie o swoje wyliczenie, które całkowicie zanegował pozwany. Zdaniem Sądu obliczenie ewentualnej należności z tego tytułu wymaga wiadomości specjalnych i wykracza poza możliwości Sądu. Stosownego wniosku jednakże powód nie złożył.

Mając na uwadze powyższe, skoro powód nie wykazał wysokości poniesionej szkody na skutek działań pozwanego, Sąd uznał za bezzasadne roszczenie objęte pozwem także z punktu widzenia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Z tych samych przyczyn Sąd uznał za niewykazaną wysokość żądanego odszkodowania.

Zgodnie z treścią art. 477 k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Jednakże gdy wskutek zwłoki dłużnika świadczenie utraciło dla wierzyciela całkowicie lub w przeważającym stopniu znaczenie, wierzyciel może świadczenia nie przyjąć i żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania (§ 2). Zwłoka to podstawowa przesłanka roszczenia odszkodowawczego na podstawie art. 477 § 1 k.c. Ma ona miejsce, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia w czasie właściwym z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność.

Roszczenie odszkodowawcze uzależnione jest nadto od istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności kontraktowej. Rozmiar tego roszczenia ograniczony jest wysokością szkody wynikłej ze zwłoki (czyli wyłącznie będącej następstwem nieuzyskania przez wierzyciela świadczenia w terminie).

W niniejszej sprawie powód zarzucał pozwanemu, że z uwagi na niedotrzymanie przez pozwanego terminów określonych w harmonogramie poniósł szkodę. Tymczasem z materiału dowodowego wynika, że sam powód podawał różne terminy wykonania poszczególnych modeli płaszczy. Z harmonogramu załączonego do pozwu wynika następujący schemat:

1. ILUZJA – 105 szt. – termin realizacji do 20 sierpnia 2012 r.
 2. (...) 95 szt. – termin realizacji do 20 sierpnia 2012 r.
 3. MODERN – 104 szt. – termin realizacji do 20 sierpnia 2012 r.
 4. DUBLER – 213 szt. – termin realizacji do 20 sierpnia 2012 r.
 5. AWANGARDA – 100 szt. – termin realizacji do 20.08.2012 r.
-

6. EUREKA – 226 szt. – termin realizacji do 30 sierpnia 2012 r.

7. JUROR – 200 szt. – termin realizacji do 30 sierpnia 2012 r.

8. KLASYK – 86 szt. – termin realizacji do 30 sierpnia 2012 r.

9. DYGRESJA – 85 szt. – termin realizacji do 30 sierpnia 2012 r.

10. IMPRESJA – 90 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

11. (...) 159 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

12. LIMERYK – 74 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

13. GAMBIT – 93 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

14. ANONIM – 118 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

15. LEGENDA – 92 szt. – termin realizacji do 15 września 2012 r.

Tymczasem w piśmie powoda do pozwanego z 8 października 2012 r. powód twierdzi, że „od początku całe zlecenie dzieliliśmy na dwie części: modele - ILUZJA MODERN, MODERATOR, DUBLER, EUREKA, JUROR, AWANGARDA i (...) miały zostać wykonane do 30 sierpnia 2012 r., a pozostałe modele do 15 września 2012 r. Nielogiczny jest zarzut powoda, że pozwany zmieniał kolejność szycia płaszczy, skoro powód miał dostarczać materiały do szycia poszczególnych modeli po zgłoszeniu przez pozwanego gotowości ich szycia. Pozwany ponadto konsekwentnie stoi na stanowisku, że strony umówiły się na 2 miesięczny termin wykonania zobowiązania, od momentu przekazania pozwanemu wszystkich materiałów koniecznych do uszycia płaszcza. Teza powoda, że płaszcze miały być uszyte w terminach wskazanych w harmonogramie nie została w żaden sposób udowodniona. Materiał dowodowy przedstawiony przez samego powoda temu przeczy. Wynika z niego bowiem, że 25 lipca 2012 r. miała miejsce dostawa m.in. fizeliny, wkładu dzianego i tkaniny C.; 2 sierpnia 2012 r. dostawa tkaniny T. w różnych kolorach, brak daty – dostawa m.in. wzoru EUREKA - a wg aneksu EUREKA miała być gotowa na 30 sierpnia 2012 r.; 13 sierpnia 2012 r. kolejna dostawa tkaniny T. w różnych kolorach; 13 sierpnia 2012 r. dostawa wzorów MODERATOR i (...) wraz z klejnkami – a zgodnie z aneksem MODERATOR miał być gotowy na 20 sierpnia 2012 r., a (...) na 15 września 2012 r.; 14 sierpnia 2012 r. dostawa wkładów i fizeliną; 14 sierpnia 2012 r. dostawa wkładów barkowych; 22 sierpnia 2012 r. dostawa wzorów LEGENDA i DUBLER wraz z podszewką, a zgodnie z aneksem DUBLER miał być gotowy na 20 sierpnia 2012 r., natomiast LEGENDA na 15 września 2012 r.; 24 sierpnia 2012 r. dostawa nici; 30 sierpnia 2012 r. dostawa wzorów KLASYK i IMPRESJA – wg aneksu KLASYK miał być gotowy na 30 sierpnia 2012 r., a IMPRESJA na 15 września 2012 r.; 3 września 2012 r. dostawa wzoru ANONIM z klejnką i ociepliną – wg aneksu ANONIM miał być gotowy na 15 września 2012 r.; 7 września 2012 r. dostawa materiału o nazwie (...); 12 września 2012 r. dostawa wzoru DYGRESJA z m.in. podszewką i klejnką (k.190) – wg aneksu DYGRESJA miała być gotowa na 30 sierpnia 2012 r.; 18 września 2012 r. dostawa wzorów GAMBIT i LIMERYK z dodatkami – wg aneksu oba rodzaje płaszczy miały być gotowe na 15 września 2012 r.; 29 września 2012 r. dostawa wzorów GAMBIT i IMPRESJA z dodatkami i maszyną - wg aneksu oba rodzaje płaszczy miały być gotowe na 15 września 2012 r.; brak daty dostawa wzorów ILUZJA, AWANGARDA, MODERN + MODERATOR, JUROR, DUBLER, – wg aneksu ILUZJA, AWANGARDA, MODERN + MODERATOR, DUBLER, miały być gotowe na 20 sierpnia 2012 r., a JUROR na 30 sierpnia 2012 r. Część materiałów była wysyłana do pozwanego lub jego podwykonawców bezpośrednio od jego producentów. Nieprawdziwe są zatem twierdzenia powoda, że już w końcu lipca 2012 r. dysponował on wszystkimi materiałami potrzebnymi do uszycia płaszczy, a jedynie na prośbę pozwanego dostarczał je partiami.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę fakt, że płaszcze zimowe sprzedawane są przede wszystkim w miesiącach wrześniu i październiku, strony określiły ramy 2 miesięcy na wykonanie wszystkich płaszczy, przy czym zgodne z zasadami

logicznego rozumowania jest, że pozwany musiał mieć przygotowane materiały i dodatki do przekazania szwalni określonego modelu płaszcza do szycia. Niewątpliwie powód wskazywał pozwanemu, które modele powinny być szyte jako pierwsze, zwłaszcza, że ostatnie materiały do szycia płaszczy dostarczono 29 września 2012 r. Ponadto pojawiające się właściwie od początku współpracy niejasności, braki dodatków, haftów, niepełnowymiarowe tkaniny i braki informacji technicznej o których była mowa wyżej powodowały opóźnienia. Zdaniem Sądu nie można jednak obciążyć za opóźnienie z ww. przyczyn pozwanego, powód bowiem nie wykazał, aby była to wina wyłącznie tego ostatniego. Za przygotowanie materiałów do szycia i ich dostarczenie był bowiem odpowiedzialny powód.

Ponadto, co istotne, nie może być mowy o opóźnieniu w sytuacji, gdy powód, pomimo tego że odebrał od pozwanego 1.200 sztuk gotowych płaszczy z 1.874 sztuk zamówionych – nie zapłacił za nie w ogóle. Pozwany wystawił powodowi faktury VAT za gotowe płaszcze, w tym za pierwszy model ILUZJA z terminem płatności 14 dni, czego powód nie zakwestionował. Roszczenie z faktury nr (...) stało się wymagalne 7 września 2012 r. Kolejne faktury stały się wymagalne w dniach od 21 września 2012 r. do 12 października 2012 r. Z powodu braku jakichkolwiek płatności, pozwany skorzystał z prawa przysługującego mu na podstawie § 1 ust. 2 umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie i zajął, a następnie sprzedał uszyte przez siebie płaszcze.

Jak wynika z korespondencji przedprocesowej – strony współpracowały ze sobą w zakresie wykonania (uszycia) wszystkich płaszczy praktycznie do czasu odstąpienia przez powoda od umowy. Nie ulega wątpliwości, że powód akceptował terminy wykonania płaszczy przez pozwanego (skoro sam dostarczał materiały potrzebne do szycia z opóźnieniem), poróżniła je natomiast kwestia zapłaty za uszyte płaszcze. Powód oczekiwał bowiem, że pozwany wyda mu wszystkie uszyte płaszcze bez dokonywania przez powoda zapłaty za nie.

W konsekwencji do opóźnienia w spełnieniu świadczenia nie doszło, pozwany był bowiem uprawniony do zatrzymania uszytych przez siebie płaszczy, skoro powód nie zapłacił mu za płaszcze dotychczas wydane (w ilości 1.200 sztuk), a za kolejne płaszcze – gotowe do odbioru – nie chciał zapłacić gotówką) a zatem w pkt I.1 wyroku powództwo zostało w całości oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt I.2 wyroku na zasadzie określonej w treści art. 98 k.p.c. Sąd zasądził podwójne koszty zastępstwa procesowego z uwagi na skomplikowany i wymagający ponadprzeciętnego zaangażowania charakter sprawy.

Pozwany (powód wzajemny) w niniejszej sprawie wytoczył przeciwko powodowi (pozwanemu wzajemnemu) powództwo wzajemne o zapłatę kwoty 120.114,42 zł stanowiącej wynagrodzenie z tytułu wykonania umowy o dzieło, w zakresie modeli niewydanych w kwocie 67.749,63 zł. Pozostała kwota – 1.296,42 zł – umniejszyła roszczenie o zapłatę należności za wykonanie modelu ILUZJA, stwierdzonej fakturą (...) do kwoty 10.905,18 zł. Powód wzajemny podał, że suma wynagrodzenia należna mu od pozwanego wzajemnego za uszycie 15 modeli płaszczy w łącznej ilości 1.874 sztuki wynosiła 189.160,47 zł. Z uwagi na brak płatności przez pozwanego wzajemnego, powód wzajemny skorzystał z umowy przewłaszczenia i sprzedał O. M.-W. zatrzymane płaszcze za kwotę 69.046,05 zł. W ocenie powoda wzajemnego do zapłaty pozostała kwota 120.114,42 zł.

Zgodnie z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Istotną cechą umowy o dzieło jest to, iż stanowi ona umowę rezultatu – przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do osiągnięcia konkretnego, sprecyzowanego rezultatu. Umowa o dzieło nie może zostać uznana za wykonaną, jeśli rezultat ten nie zostanie osiągnięty. Przy tym rezultat nie musi mieć materialnego charakteru. W rozpoznawanej sprawie uzgodniony przez strony rezultat miał charakter materialny – powód wzajemny miał uszyć na zlecenie powoda 1.874 sztuki płaszczy zimowych damskich. Powód wzajemny swoje zobowiązanie umowne wykonał, bowiem wszystkie płaszcze zostały uszyte.

Pozwany uszył płaszcze według schematu:

1. ILUZJA – 128 szt. – w wysokości 77,50 zł/szt.

2. (...) 95 sztuk - w wysokości 95 zł/szt.
3. MODERN – 80 sztuk - w wysokości 88 zł/szt.
4. DUBLER – 214 szt. – w wysokości 81 zł/szt.
5. AWANGARDA – 99 szt. – w wysokości 87 zł/szt.
6. EUREKA – 226 szt. – w wysokości 81 zł/szt.
7. JUROR – 200 szt. – w wysokości 75 zł/szt.
8. KLASYK – 100 szt. – w wysokości 76 zł/szt.
9. DYGRESJA – 100 szt. – w wysokości 82 zł/szt.
10. IMPRESJA – 87 szt. – w wysokości 76 zł/szt.
11. (...) 159 szt. – w wysokości 93 zł/szt.
12. LIMERYK – 67 szt. – w wysokości 76 zł/szt.
13. GAMBIT – 113 szt. – w wysokości 82 zł/szt.
14. ANONIM – 107 szt. – w wysokości 93 zł/szt.
15. LEGENDA – 94 szt. – w wysokości 82 zł/szt.

Suma wynagrodzenia należnego powodowi wzajemnego wyniosła zatem 189.160,47 zł brutto. Powód wzajemny wydał pozwanemu wzajemnemu płaszcze ILUZJA, MODERN, DUBLER, EUREKA, JUROR, AWANGARDA, (...) i LEGENDA, natomiast w ramach umowy zatrzymał modele: MODERATOR, KLASYK, ANONIM, DYGRESJA, GAMBIT, LIMERYK, IMPRESJA. Cena za ich uszycie wynosiła 67.749,63 zł brutto. Powód wzajemny sprzedał wszystkie ww. płaszcze swojej córce po cenie ich uszycia, powiększonej jedynie o kwotę 1.296,42 zł. Pozwany nie wykazał, by nie był w stanie uzyskać wyższej ceny sprzedaży, a ta z pewnością była znacząco zaniżona. Należy mieć również na względzie, że powód wzajemny zatrzymał wszystkie tkaniny i materiały dodatkowe, które pozostały po uszyciu płaszczy, nie rozliczając się z powodem, co powód wzajemny przyznał, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 633 k.c. Przyjmujący zamówienie, który wykorzystał materiały dostarczone przez zamawiającego, zobowiązany jest złożyć mu rachunek i zwrócić nieużytą ich część. Przepis nie wspomina o tym, w jakiej formie rachunek ten ma być złożony. Nie ma tu zastosowania art. 460 k.c. wymagający formy pisemnej dla rachunku z zarządu, dlatego też przyjąć należy, że jeśli strony inaczej nie postanowiły, przyjmujący zamówienie może uczynić to w formie dowolnej. Przy czym, to jego będzie obciążać dowód, że uczynił zadość wspomnianemu obowiązkowi (art. 6 k.c.). Powód wzajemny przyznał, że nie zwrócił materiałów i nie rozliczył się w tym zakresie z pozwanym wzajemnym.

Ponadto, powód wzajemny żąda od pozwanego wzajemnego zwrotu kosztów uszycia płaszczy, które zatrzymał, a zatem uczynienie zadość temu żądaniu oznaczałoby dla pozwanego wzajemnego obowiązek podwójnej zapłaty.

Wobec tego Sąd oddalił powództwo wzajemne (punkt II.1 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II.2 wyroku na zasadzie określonej w treści art. 98 k.p.c. Sąd zasądził podwójne koszty zastępstwa procesowego z uwagi na skomplikowany i wymagający ponadprzeciętnego zaangażowania charakter sprawy. W punktach I.3 i II.3 sąd obciążył strony kosztami stawiennictwa ich świadków.

Apelację od wyroku złożył powód - pozwany wzajemny, zaskarżył go w części. w pkt I w tym pkt I.1. co do kwoty 109.882,15 zł stanowiącej wartość szkody powoda, na którą składa się szkoda

spowodowana niewydaniem w terminie i w rezultacie odstąpieniem od umowy w części odnośnie modeli MODERATOR, IMPRESJA, KLASYK, DYGRESJA, LIMERYK, ANONIM, a także dodatkowo obciążonego wadami wzoru GAMBIT, a także wartość niezwróconych powodowi stanowiących jego własność wzorów płaszczy, a nadto prac wykonanych przez powoda za pozwanego przy wykonaniu umowy; punkt I.2 co do kwoty 3.843,64 zł stanowiącej kwotę o jaką winny być pomniejszone zasądzone na rzecz pozwanego od powoda koszty zastępstwa procesowego za I instancję. Powód - pozwany wzajemny zarzucał rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku niespełniającego wymogów ustawowych, co polega w szczególności na braku wskazania w zakresie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, faktów, które sąd uznał za udowodnione i dowodów, na których się oparł, a także przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś w zakresie dowodów, które częściowo uznał za wiarygodne, braku wskazania, w jakiej części uznał je za wiarygodne, a w jakiej nie i z jakich powodów, a także niewskazania z jakiego powodu zmienia stosowane przez siebie zasady oceny dowodów,
- art. 227 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nierozważenie w sposób bezstronny i wszechstronny materiału dowodowego zebranego w sprawie, co polegało w szczególności na: naruszeniu zasady bezstronności i swobodnej oceny dowodów; dokonaniu ustaleń stanu faktycznego sprawy w sposób oczywiście sprzeczny z materiałem dowodowym zebrany w sprawie;
- art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. w zw. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez uznanie za skutecznie podniesionych ogólnikowych i niczym nieopartych zaprzeczeń pozwanego, co do okoliczności wykazywanych przez powoda, a tym samym bezzasadne przerzucenie ciężaru dowodu z pozwanego na powoda także co do okoliczności, których wykazanie obciążało pozwanego, w szczególności co do tego, że pozwany wykonał przedmiot umowy prawidłowo i w terminie ustalonym przez strony umowy, a opóźnienie nie było przez niego zawinione;
- art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 278 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie dotyczącym braku ustalenia: czy i w jakim zakresie pozwany miał obowiązek rozliczenia się z powodem z materiałów niestanowiących „materiałów i dodatków” w rozumieniu § 1 ust. 1 umowy przewłaszczenia z 22.08.2012 r., a wypożyczonych pozwanemu i stanowiących własność powoda gotowych wzorów uszytych już przez powoda płaszczy; kiedy ostatecznie powód dostarczył lub był gotów dostarczyć pozwanemu wszystkie materiały; w jakim zakresie dzieło zostało wykonane w terminie (co do których modeli), a w jakim zakresie (co do których modeli) pozwany się opóźnił, co było przyczyną opóźnienia, czy faktycznie powód się do niego przyczynił w odniesieniu do konkretnego modelu; jak wyglądało prawo stron: powoda do odstąpienia od umowy co do tych modeli, a pozwanego co do wykonania uprawnień z umowy przewłaszczenia w odniesieniu do wyrobów gotowych z tych modeli, a także czy pozwanemu należało się wynagrodzenie także za płaszcze, które pozwany wykonał wadliwie, a także te, co do których pozwany nie wywiązał się z terminu ich wykonania i w jakich proporcjach; nieustalenia formy w jakiej pozwany winien się rozliczyć z powodem; nieustalenie wartości szkody powoda,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 69 k.c. w zw. z art. 60 k.c. i 456 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że przekazanie wykonawcy projektu umowy i natychmiastowe przystąpienie do jej wykonania przez wykonawcę, bez zastrzeżeń co do jej treści lub przedstawienia własnej treści, nie prowadzi do zawarcia umowy na warunkach określonych w przekazanym dokumencie, a tym samym przyjęcie, że przekazanie pozwanemu przez powoda projektu umowy z 25.07.2012 r. wraz z aneksem i przystąpienie przez pozwanego do realizacji umowy bez przedstawienia kontrproponycji nie doprowadziło do zawarcia pomiędzy stronami umowy obejmującej świadczenia wymienione w projekcie umowy z 25.07.2012 r. wraz z aneksem, przewidującej oddawanie dzieła częściami;

- art. 637 § 2 k.c. w zw. z art. 471 k.c. i art. 477 § 2 k.c. w zw. z art. 476 k.c. poprzez jego błędną wykładnię zarówno w zakresie kwalifikacji wad uprawniających do odstąpienia, jako istotnych i nieusuwalnych, jak i przyjęcie, że nie zaistniały przesłanki uprawniające powoda do odstąpienia od umowy co najmniej odnośnie modeli z których wykonaniem pozwany pozostawał w zwłoce w tym modelu Gambit i nie przysługiwało mu z tego tytułu odszkodowanie;
- art. 455 k.c. i art. 456 k.c. w zw. z 476 k.c. i art. 491 § 2 k.c. w zw. z art. 477 § 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie, ewentualnie błędną interpretację i przyjęcie, że fakt współpracy przez wierzyciela z dłużnikiem mający na celu przyspieszenie realizacji opóźnionej już umowy i dokonywanie czynności mających ułatwić dłużnikowi wykonanie zobowiązania, zwalnia z obowiązku terminowego wykonania umowy, a nadto w konsekwencji przyjęcie, że nie daje wierzycielowi prawa do odstąpienia od niej,
- art. 471 k.c. i art. 476 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przerzucanie na powoda ciężaru dowodu w zakresie okoliczności, które mogłyby tłumaczyć zwłokę pozwanego, jako dłużnika;
- art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego błędną interpretację w zakresie tego, jak należy ustalać wysokość szkody w zakresie utraconych korzyści i w konsekwencji przyjęcie, że powód nie wykazał wysokości szkody;
- art. 491 § 2 k.c. w zw. z art. 494 k.c. w zw. z art. 498 k.c. w zw. z art. 89 k.c. poprzez ich niezastosowanie, ewentualnie błędną wykładnię i przyjęcie, że pomimo odstąpienia przez powoda od części umowy i spłaty zobowiązań umownych w drodze potrącenia, spełniony został warunek skorzystania przez pozwanego z przewłaszczenia na zabezpieczenie
- art. 642 § 1 k.c. w zw. z art. 627 k.c. poprzez błędną jego interpretację w zakresie ustalenia, kiedy wykonawca nabywa prawo do wynagrodzenia za wykonanie dzieła i przyjęcie, że pozwany nabył prawo do wynagrodzenia mimo nie oddania dzieła powodowi.

Wskazując na powyższe zarzuty powód – pozwany wzajemny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, w części dotyczącej powództwa głównego, tj. pkt I.1. i I.2. odnośnie punktu I.1 wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego w ramach powództwa głównego, kwoty 109.882,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi: a) dla kwoty 104.182,15 zł od dnia 24 listopada 2012 r. do dnia zapłaty, b) dla kwoty 5.700 zł od dnia 04 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty i w ten sposób orzeczenie co do istoty sprawy w zakresie powództwa głównego; odnośnie punktu I.2. wyroku poprzez zasądzenie od powoda - pozwanego wzajemnego na rzecz pozwanego -powoda wzajemnego kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego w pierwszej instancji i kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 10.556,36 zł oraz o zasądzenie od pozwanego - powoda wzajemnego na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Z ostrożności powód – pozwany wzajemny wniósł o przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy kwota odszkodowania wskazana przez powoda w ramach przedmiotu zaskarżenia znajduje potwierdzenie w dostarczonych przez niego i znajdujących się w aktach sprawy dowodach, w zakresie objętym apelacją, w tym poprzez: a) dopuszczenie w postępowaniu apelacyjnym dowodu z opinii biegłych: biegłego z zakresu technologii szycia, biegłego z zakresu rzeczoznawstwa na wskazane przez powoda okoliczności. Ewentualnie, w szczególności w przypadku uznania za zasadny zarzutu apelacyjnego, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, z uwzględnieniem dotychczasowych kosztów postępowania oraz o zasądzenie od pozwanego - powoda wzajemnego na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, wg norm przepisanych.

Apelację od wyroku złożył również pozwany - powód wzajemny, zaskarżył go co do pkt II tj. w części dotyczącej oddalenia powództwa wzajemnego o zapłatę kwoty 120.114,42 zł oraz

rozstrzygającej o kosztach procesu w zakresie powództwa wzajemnego. Pozwany – powód wzajemny zarzucał rozstrzygnięciu:

1. naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 353¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na przyjęciu, że cena sprzedaży nieodebranych płaszczy była znacząco zaniżona,
- art. 642 k.c. w zw. z 643 k.c. poprzez ich nieuwzględnienie, polegające na oddaleniu powództwa o wynagrodzenie za wykonanie dzieła,

2. naruszenie prawa procesowego tj.: art. 3 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że cena płaszczy sprzedanych przez powoda wzajemnego była znacząco zaniżona.

Wskazując na te zarzuty pozwany - powód wzajemny wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części w pkt. II.1 poprzez zasądzenie na rzecz powoda wzajemnego kwoty 120.114,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w następujący sposób: od kwoty 10 905,18 zł od dnia 8 września 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 21.021,93 zł od dnia 22 września 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 31.175,58 zł od dnia 2 października 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 18.450,00 zł od dnia 3 października 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 9.480,84 zł od dnia 6 października 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 10.593,99 zł od dnia 10 października 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 18 486,90 zł od dnia 13 października 2012 r. do dnia zapłaty; w pkt II.2 poprzez zasądzenie od pozwanego wzajemnego na rzecz powoda wzajemnego kwoty w wysokości 13.206 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wywołanego powództwem wzajemnym w postępowaniu przed Sądem I instancji; zasądzenie od pozwanego wzajemnego na rzecz powoda wzajemnego kwoty w wysokości 16.806 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Powód – pozwany wzajemny wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od pozwanego – powoda wzajemnego na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzuty obu apelacji w pewnej części okazały się uzasadnione.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że zasadnicze ustalenia faktyczne sądu I instancji, z wyjątkami, o których będzie mowa niżej, nie budzą wątpliwości i stąd Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Dotyczy to przede wszystkim treści zawartych między stronami umów oraz sposobu ich wykonania przez każdego z kontrahentów.

W tym zakresie ustalenia swoje Sąd Okręgowy oparł na wszechstronnym rozważeniu całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Zarzuty kierowane przeciwko tym ustaleniom, podnoszone przede wszystkim w apelacji powoda (pozwanego wzajemnego, dalej, dla uproszczenia, nazywanego „powodem”) sprowadzały się do forsowania przez skarżącego konkurencyjnej, korzystnej dla niego wersji stanu faktycznego, opartej o własną, odmienną ocenę poszczególnych dowodów.

Nie jest to jednak wystarczające dla skutecznego postawienia zarzutu błędnych ustaleń faktycznych czy też naruszenia art. 233 § 1 kpc.

W świetle ugruntowanego stanowiska judykatury do naruszenia tego przepisu mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych

dowodów, tj. zasadom logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r. w spr. III CK 314/05, LEX nr 172176).

Podobnie, zarzut błędnych ustaleń faktycznych nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, choćby ocena ta również była logiczna i zgodna z doświadczeniem życiowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r. w spr. IV CK 387/04, LEX nr 177263).

Jeżeli bowiem z materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to taka ocena sądu nie narusza prawa do swobodnej oceny dowodów, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (zob. np.. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005r w spr. IV CK 122/05, LEX nr 187124).

Nie ma przede wszystkim podstaw do kwestionowania ustalenia sądu, zgodnie z którym nie doszło do zawarcia przez strony umowy o treści zawartej w pisemnym projekcie dostarczonym przez zamawiającemu wykonawcy, w tym przede wszystkim w zakresie określonych tam terminów dostaw poszczególnych modeli płaszczy, a także terminów zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło.

Z zeznań samego powoda wynikało przecieź, że pozwany po otrzymaniu tekstu umowy nie zaakceptował jej, a jedynie obiecał zastanowić się nad proponowanymi warunkami.

Z kolei z jednoznacznych i przekonujących zeznań pozwanego (powoda wzajemnego, dalej, dla uproszczenia, nazywanego „pozwanym”) oraz jego córki wynika, że pozwany ostatecznie nigdy nie zaakceptował warunków w/w projektu umowy o współpracy nr (...), a strony warunki wykonania zlecenia, co do ilości poszczególnych modeli, jak i należnego wykonawcy wynagrodzenia, ustalili później, na podstawie odrębnych porozumień (por. k. 604).

W tych okolicznościach nie było podstaw do uznania, że pozwany przyjął bez zastrzeżeń ofertę powoda, zawartą w umowie pisemnej (art. 68¹ § 1 kc).

Przeciwko twierdzeniom powoda o wiążącym rzekomo charakterze przedłożonych przez niego pisemnych zapisów umownych świadczy samo jego zachowanie w trakcie wykonywania zlecenia.

Powód nigdy w korespondencji z pozwanym nie powoływał się na szczegółowe zapisy umowy dotyczące harmonogramów ujętych w jej tekście, ani też, po otrzymaniu od pozwanego faktur VAT za częściowo wykonane prace, na postanowienia pisemnego projektu umowy dotyczące terminów płatności (mimo, że warunki i terminy zapłaty zawarte w fakturach istotnie różniły się w stosunku do tych postanowień).

Przede wszystkim jednak z bogatej korespondencji załączonej do akt sprawy nie wynika, aby powód kiedykolwiek wzywał pozwanego do zwrotu podpisanego przez niego egzemplarza umowy.

Dodać należy, że w realiach sprawy nie znajdował, z przyczyn oczywistych, przepis art. 68² kc, bowiem strony nie pozostawały przed zawarciem umowy w stałych stosunkach gospodarczych.

Natomiast nie było także podstaw do przyjęcia stanowiska pozwanego, zaakceptowanego przez sąd I instancji, zgodnie z którym strony ustaliły, że ostatecznym terminem wykonania umowy będzie upływ dwóch miesięcy od dostarczenia mu wszystkich materiałów, czyli 5 października 2012r. Tego rodzaju stanowisko było wyłącznie subiektywną oceną pozwanego, sprzeczną z pozostałym materiałem dowodowym.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika natomiast, że między kontrahentami nie doszło ostatecznie do precyzyjnego ustalenia terminów oddania przez pozwanego poszczególnych modeli płaszczy.

Można jedynie przyjąć, że dla obu stron było oczywiste, iż miały być one uszyte w terminie pozwalającym na wprowadzenie ich do sprzedaży przed rozpoczęciem sezonu jesienno – zimowego, czyli najpóźniej do przelomu września – października 2012r.

Należy przyjąć, że obie strony opierały się tu na wzajemnym zaufaniu i działaniu w celu osiągnięcia wspólnej korzyści, a wspomniany termin wynikał z właściwości zobowiązania (art. 455 kc).

Należy jednak zwrócić uwagę, że w czasie, gdy upływał tak określony termin wykonania przez pozwanego zobowiązania, powód pozostawał już w opóźnieniu w zapłacie wystawionych przez wykonawcę faktur za dotychczas wykonane modele płaszczy.

Zgodnie z zapisem § 1 ust. 1 zawartej między stronami umowy o zabezpieczenia z dnia 22 sierpnia 2012r. pozwany miał zatem prawo zatrzymać uszyte już kolejne modele płaszczy na zabezpieczenie roszczeń z tytułu wymagalnego wynagrodzenia objętego wystawionymi już fakturami VAT (umowne przewłaszczenie na zabezpieczenie połączone z prawem zatrzymania).

W tym stanie rzeczy nie sposób, wbrew zarzutowi apelacji powoda, byłoby przyjąć, aby pozwany co do obowiązku wydania wymienionych w apelacji modeli pozostawał w opóźnieniu, skutkującym uznaniem, że w ten sposób niewłaściwie wykonał umowę, a co uprawniałoby powoda do odstąpienia z tej przyczyny od umowy i dochodzenia odszkodowania na podstawie przepisu art. 471 kc.

Powód nie mógłby przy tym powoływać się na przysługujące mu hipotetyczne roszczenia wzajemne, ewentualnie nadające się do potrącenia, skoro oświadczenie o potrąceniu złożył dopiero w dniu 12 listopada 2012r (pismo do adv. K. W. k. 421 – 426, co prawda powód nie wykazywał, aby ten pełnomocnik uprawniony był do skutecznego odbioru w imieniu adresata materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, niemniej pozwany nie zaprzeczał, że oświadczenie to doszło do jego wiadomości).

Natomiast, wbrew stanowisku sądu I instancji, powód wykazał, że mógł skutecznie w oświadczeniu z dnia 25 października 2012r. odstąpić od umowy z pozwanym w części dotyczącej wadliwego uszycia 78 sztuk płaszczy modelu (...), do których materiał, sprzecznie z wymaganą technologią, został skrojony „pod włos”.

Nie ulega wątpliwości, że była to nieusuwalna, wada istotna dzieła, uprawniająca do odstąpienia od umowy na podstawie przepisu art. 637 § 1 kc, bowiem dyskwalifikowała tak uszyte płaszcze z punktu widzenia celu umowy, jakim miało być uszycie odzieży w odpowiedniej technologii i wykończeniu, tak, aby mogła zostać zaliczona do I gatunku.

Niezrozumiałe jest przy tym stanowisko sądu, zgodnie z którym tego rodzaju błędne skrojenie tkaniny w ogóle nie było uznane przez zamawiającego jako wada, skoro okoliczność ta była niesporna między stronami (por. zeznania św. O. M.).

Pozwany próbował jedynie uwolnić się od odpowiedzialności za niewłaściwe skrojenie wymienionych płaszczy, wskazując na brak odpowiednich wzorów i instrukcji ze strony zamawiającego.

Z oczywistych przyczyn taka obrona nie mogła wywołać oczekiwanych przez pozwanego skutków.

Potwierdził on bowiem odbiór nie tylko wykrojów dla poszczególnych modeli, ale także gotowych wzorów uszytych już płaszczy.

Dla profesjonalisty, jakim jest pozwany, winien być zatem w tej sytuacji oczywisty sposób krojenia, a w razie wątpliwości miał on obowiązek zwrócić się w tym zakresie do powoda o udzielenie szczegółowych instrukcji.

Pozwanego obowiązywał bowiem przy wykonywaniu zobowiązania podwyższony miernik staranności, wynikający z prowadzonej działalności gospodarczej (art. 355 § 2 kc).

Pozwany ponosi zatem odpowiedzialność odszkodowawczą za niewłaściwe wykonanie, w omawianym zakresie, ciężącego na nim zobowiązania (art. 471 kc).

Rację ma przy tym powód ustalając wysokość poniesionej szkody przez określenie jej jako różnicy między ceną, jaką mógłby uzyskać od końcowych odbiorców detalicznych płaszczy, a należnym pozwanemu wynagrodzeniem za ich uszycie.

Konstrukcja taka znajduje pełne oparcie w przepisie art. 361 § 2 kc.

Przed oddaniem pozwanemu materiałów do szycia powód poniósł już bowiem wszystkie inne koszty związane z produkcją wymienionych towarów.

Dołączonymi do pozwu dokumentami w postaci zamówień, przywołanymi ponownie w apelacji, powód wykazał, że mógł zbyć płaszcze modelu (...) w cenie średniej po 699 zł za sztukę (okoliczność ta nie była w sposób czytelny kwestionowana przez pozwanego).

Z tytułu niemożności sprzedaży 67 sztuk płaszczy powód utracił zatem kwotę **46.833zł** (67 x 699 zł). Po odjęciu od niej kosztów szycia, które powód musiałby ponieść przez zapłatę pozwanemu wynagrodzenia, czyli kwoty **5.494 zł** (67 x 82 zł), ostateczna szkoda po stronie powoda z omawianego tytułu wynosiła **41.339 zł**.

Rację ma także powód podnosząc, że pozwany miał obowiązek zwrotu oddanych mu na czas wykonywania umowy modeli wzorcowych, według zestawienia dołączonego do apelacji, o łącznej wartości **5.700 zł**.

Na rozprawie apelacyjnej pozwany stwierdził, że zatrzymał te płaszcze w oparciu o umowę zabezpieczającą z dnia 22 sierpnia 2012r., do czego jednak nie miał uprawnień.

Wymaga podkreślenia, no co słusznie zwraca uwagę apelujący powód, że, zgodnie z treścią § 1 wspomnianej umowy, przewłaszczeniem na zabezpieczenie objęte zostały materiały i dodatki, służące do wykonania umowy, ewentualnie uszyte płaszcze.

Nie ma natomiast podstaw do przyjęcia, aby pozwany mógł przewłaszczyć także użyte mu jedynie jako wzory porównawcze gotowe modele.

Za niewywiązanie się z obowiązku wykonania w tej części zobowiązania pozwany także ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie przepisu art. 471 kc, a wysokość szkody równa jest wartości handlowej przedmiotowych płaszczy.

Ostatecznie zatem szkoda po stronie zamawiającego, wynikająca z niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez pozwanego umowy, której równowartość w pieniądzu powód mógł skutecznie potrącić, w oświadczeniu z dnia 12 listopada 2012r., z wzajemnymi roszczeniami wykonawcy z tytułu wynagrodzenia, wynosiła **47.039 zł** (41.339 zł + 5.700 zł).

Uwzględnienie w tej części zarzutów apelacji nie skutkuje jednak zmianą na korzyść powoda rozstrzygnięcia w sprawie z powództwa głównego.

Kwota ta bowiem jest niższa, niż bezspornie należne powodowi wynagrodzenie, którego potrącenie uwzględniono już przy konstrukcji roszczeń powództwa.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 3 wyroku.

Natomiast w pewnej części podlegała uwzględnieniu apelacja pozwanego (powoda wzajemnego).

Przede wszystkim zgodzić należy się ze skarżącym, że pisemne motywy orzeczenia w części związanej z rozliczeniem należnego pozwanemu wynagrodzenia za wykonane dzieło nie spełniają wymogów wynikających z przepisu art. 328 § 2 kpc.

W szczególności Sąd Okręgowy nie wyjaśnił w sposób czytelny, dlaczego uznał, że roszczenia pozwanego z tego tytułu zostały zaspokojone przez skorzystanie przez niego z prawa do przewłaszczenia nieprzekazanych powodowi, a uszytych modeli.

Nie do przyjęcia jest argumentacja, zgodnie z którą pozwany „nie wykazał, aby nie mógł sprzedać przewłaszczonych płaszczy za cenę wyższą”, niż wynikająca z przedstawionych przez niego faktur, co jest tym bardziej oczywiste, że sąd nie wskazuje, jakie z tego miałyby wynikać wnioski natury prawnej.

To samo dotyczy dywagacji związanych z rzekomym nierozliczeniem się przez pozwanego z pobranych materiałów.

Sąd I instancji nie poczynił bowiem jednocześnie ustaleń, jakie materiały i o jakiej wartości miałyby pozostać pozwanemu po wykonaniu umowy i z których miałby obowiązek rozliczyć się z pozwanym.

Słusznie pozwany zwraca uwagę na zapis § 1 ust. 2 umowy o zabezpieczenie z dnia 22 sierpnia 2012r., w którym przyznano pozwanemu uprawnienie do sprzedaży przedmiotu przewłaszczenia **po cenie nie niższej, niż odpowiadającej kwocie równej wartości usługi wyrobu jednostkowego, powiększonej o 10% wartości tej usługi.**

Z dołączonych przez pozwanego dowodów sprzedaży (faktur VAT i dowodów wydania) wynika ewidentnie, że pozwany, wykonując swoje uprawnienia z tej umowy, nie naruszył takiego zapisu w sprawie limitu cenowego (por. k. 640 – 643)

Trudno byłoby przy tym przyjąć, że pozwany nadużył swoich uprawnień, wynikających z przewłaszczenia, przez np. sprzedaż płaszczy po zaniżonej, w stosunku do rynkowej, cenie.

Po pierwsze, ustalenie takich a nie innych warunków skorzystania z zabezpieczenia miało niewątpliwie na celu umożliwienie szybkiego upłynnienia przedmiotu przewłaszczenia, co z punktu widzenia pozwanego było o tyle istotne, że miał on przede wszystkim zobowiązania wobec swoich podwykonawców.

Poza tym powód mógł zapobiec sprzedaży przez pozwanego przedmiotu przewłaszczenia, reagując na wezwanie z dnia 11 grudnia 2012r. (k. 636) i płacąc należne pozwanemu wynagrodzenie.

Już tylko na marginesie można w związku z tym zauważyć, że sąd I instancji nie próbował nawet wskazać, jaką cenę pozwany powinien uzyskać z tytułu sprzedaży przedmiotu przewłaszczenia, aby mogła ona być uznana za „niezaniżoną”.

Trzeba jednak przy tym zwrócić uwagę, że pozwany nie dokonał zbycia na rzecz przedsiębiorstwa swojej córki wszystkich objętych przewłaszczeniem modeli płaszczy.

I tak, z w/w wezwania z dnia 11 grudnia 2012r. wynika, że pozwany uszył m.in. **100 sztuk płaszczy modelu (...).**

Natomiast z w/w dowodów sprzedaży wynika, że na rzecz firmy (...) O. W. z tej liczby sprzedano **98 sztuk** (k. 641,643).

Z kolei pozwany informował o uszyciu **87 sztuk płaszczy modelu Impresja.**

Natomiast na rzecz w/w firmy (...) zbyto z tego modelu jedynie **75 sztuk.**

Oznacza to, że pozostałe płaszcze zbyte zostały przez pozwanego na rzecz innych podmiotów.

To samo dotyczy brakujących 35 sztuk (113 – 78) płaszczy modelu (...).

Przy tym, z braku innych danych, należy przyjąć, że sprzedaż taka nastąpiła po cenach rynkowych, wskazywanych i udokumentowanych przez powoda, czyli, odpowiednio: w przypadku modelu (...) po 519 zł/szt., w przypadku modelu (...) po 549 zł/szt., a w przypadku modelu (...) po 699 zł/szt.

Z tego wynika, że z tytułu sprzedaży ostatnio wymienionych płaszczy pozwany miał obowiązek zaliczyć na poczet należnego mu wynagrodzenia kwotę **32.091 zł** (2 x 519 zł + 12 x 549 zł + 35 x 699 zł).

Łącznie zatem zaliczeniu na poczet należnego pozwanemu wynagrodzenia, na skutek wykonania przez niego umowy przewłaszczenia podlegała kwota **101.137,05 zł** (69.046,05 zł + 32.091 zł).

Z przyczyn, o których była wyżej mowa, pozwany nie nabył prawa do wynagrodzenia za wadliwe wykonanie 78 sztuk płaszczy modelu (...).

Pozwany nie zaprzeczał też, że powód zastępczo wykonał za niego prace o wartości **3.934,77 zł**.

Ostatecznie zatem uzasadnione roszczenia pozwanego jako wykonawcy z tytułu wynagrodzenia obejmują niesporną kwotę 121.410,84 zł z tytułu wystawionych faktur oraz kwotę 59.882,55 zł brutto (48.685 zł netto) z tytułu uszycia pozostałych modeli, z wyjątkiem 78 sztuk modelu (...), minus wartość w/w prac zastępczych, czyli razem kwotę **177.358,62 zł** (181.293,39 zł – 3.934,77 zł).

Należność tą należy umniejszyć o skutecznie potrącone przez powoda roszczenia odszkodowawcze w wysokości 47.039 zł oraz o należności uzyskane na skutek wykonania przez pozwanego umowy przewłaszczenia w wysokości 101.137,05 zł, czyli łącznie o kwotę **148.176,05 zł**.

Skutkuje to koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o powództwie wzajemnym przez zasądzenie na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) kwoty **29.182,57 zł** (177.358,62 zł – 148.176,05 zł).

Odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie tej kwoty należą się pozwanemu dopiero od upływu tygodniowego terminu od daty doręczenia powodowi (pozwanejemu wzajemnemu) pozwu wzajemnemu, co nastąpiło na rozprawie w dniu 5 grudnia 2013r. (art. 455 kc, art. 481 kc).

Przed procesem pozwany wzywał bowiem powoda jedynie do zapłaty kwot wynikających z wystawionych już faktur VAT.

Natomiast należności wynikające z tych faktur zostały już przed procesem w całości zaspokojone, bądź to przez skuteczne potrącenie przez powoda, bądź to przez skorzystanie przez pozwanego z umowy przewłaszczenia.

Wymaga przy tym podkreślenia, że, zgodnie z warunkami tej umowy, przewłaszczenie następowało sukcesywnie na poczet już wymagalnych należności z tytułu wynagrodzenia, co oznacza, że kwoty uzyskane z przedmiotu przewłaszczenia pozwany miał obowiązek zaliczać w pierwszej kolejności na poczet wystawionych faktur.

Zmiana zaskarżonego orzeczenia w omawianym wyżej kierunku skutkuje także korektą zawartego w nim rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Roszczenia powództwa wzajemnego uwzględnione bowiem zostają ostatecznie w około 24,23% (29.182,57 zł/120.114,42 zł), co implikuje rozdzielenie w takiej proporcji między stronami kosztów procesu wywołanych tym powództwem (art. 100 kpc).

Pozwany (powód wzajemny) poniósł koszty w łącznej wysokości **13.206 zł** (6006 zł opłata od pozwu oraz 7.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika), a powód (pozwany wzajemny) w wysokości **7.200 zł** (wynagrodzenie pełnomocnika).

Razem koszty te wyniosły zatem kwotę 20.406 zł, z czego powoda obciążało 24,23%, tzn. 4.944 zł (20.406 zł x 24,23%).

Oznacza to, że pozwany (powód wzajemny) zobowiązany był do zwrotu powodowi (pozwanemu wzajemnemu) z omawianego tytułu kwoty **2.256 zł** (7.200 zł – 4.944 zł).

Z tych przyczyn na podstawie art. 386 § 1 kpc oraz powołanych wyżej przepisów prawa materialnego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Ponieważ dalej idące zarzuty i wnioski apelacji pozwanego (powoda wzajemnego) okazały się bezzasadne, na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanego, wywołanych apelacją powoda, orzeczono w punkcie 4 wyroku na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 kpc oraz art. 99 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc, przy uwzględnieniu treści § 10 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 2 pkt. 6) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 ze zm.).

Z kolei koszty postępowania odwoławczego, wywołane apelacją pozwanego (powoda wzajemnego) podlegały rozdzielaniu w proporcji do wyników tego postępowania (art. 100 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc, pkt. 5 wyroku), przy przyjęciu, że wnioski apelacji uwzględniono w 24,23%.

Skarżący poniósł w tym postępowaniu koszty w łącznej wysokości **10.056 zł** (6.006 zł opłata od apelacji oraz 4.050 zł wynagrodzenie pełnomocnika), a powód w wysokości **4.050 zł** (wynagrodzenie pełnomocnika).

Łącznie koszty te wyniosły zatem kwotę 14.106 zł, z czego powoda obciążało 24,23%, czyli kwota 3.418 zł.

Pozwany zobowiązany jest zatem do zwrotu powodowi z omawianego tytułu kwoty **632zł** (4.050 zł – 3.418 zł).

Bogdan Wysocki Ryszard Marchwicki Mikołaj Tomaszewski

--	--	--